873/11

Den 22. august 2011 blev i sag nr. 79.176:

xxxx xxxxx
xxx xxxxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxx

mod

Sampension
KP Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Afdøde forsikrede var omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i Sampension KP Livsforsikring A/S. Boet efter forsikrede klager ved sin repræsentant over, at selskabet har afvist at udbetale kollektiv ægtefællepension til afdødes efterlevende hustru.

Selskabet har afvist at udbetale ægtefællepension med henvisning til, at ægteskabet blev indgået mindre end 3 måneder før forsikredes død. Betingelserne for udbetaling er således ikke opfyldte.

Den 1/6 2002 blev forsikrede optaget i pensionsordningen, der er en kollektiv ordning omfattende alders-, invalide-, ægtefælle- og børnepension.

Den 9/10 2007 og den 11/9 2009 ringede forsikrede til selskabet og spurgte til dækning ved kritisk sygdom. Begge henvendelser vedrørte ondartet svulst i hjernen. Begge gange fik han oplyst, at pensionsordningen ikke indeholdt dækning ved kritisk sygdom.

Den 31/7 2010 døde forsikrede, hvilket arbejdsgiveren anmeldte til selskabet den 2/8 2010. Arbejdsgiveren oplyste, at forsikrede efterlod sig en ægtefælle.

Selskabet sendte herefter brev af 6/8 2010 til ægtefællen. Af dette brev fremgår:

"Vi skriver til dig for at oplyse, hvad der bliver udbetalt fra din mands pensionsordning i SAMPENSION. Pensionsordningens dækning ved dødsfald er en ægtefællepension og en børnepension.

Ægtefællepension
Du vil få en månedlig pension fra den 1. august 2010, som bliver udbetalt, så længe du lever. Pensionen er skattepligtig for dig. Før vi kan udbetale, beder vi dig sende:

- Vedlagte ægteskabserklæring
- Vedlagte blanket til udbetaling af ægtefællepension
- Vedlagte samtykke til indhentning og videregivelse af oplysninger
- Vedlagte blanket til oplysning om læger og hospitaler
- Kopi af vielsesattest
- Kopi af døds- eller begravelsesattest

Udbetaling kan først ske, når alle oplysninger er modtaget.

Vi får dine skatteoplysninger direkte fra SKAT. Derfor skal du ikke selv sende dit skattekort. Som udgangspunkt bruger vi dit bikort. Ønsker du andet, skal du kontakte os.

Vi undersøger altid, at der er givet korrekte helbredsoplysninger ved optagelsen i pensionsordningen. Det gør vi ved at indhente bagsiden af dødsattesten og evt. andre helbredsoplysninger. Skulle det vise sig, at der ikke er givet korrekte oplysninger, vil pensionen blive mindre end den, der nu er knyttet til pensionsordningen.

Børnepension
Da vi har fået oplyst, at din mand ikke havde børn under 21 år, bliver børnepensionen ikke udbetalt. Vi gør dog opmærksom på, at stedbørn har ret til pension, hvis de var tilmeldt samme adresse som din mand. Vi beder dig derfor kontakte os, hvis der efterlades stedbørn under 21 år.

Resten af pensionsordningen bestod af dækninger til fordel for din mand, som ikke bliver udbetalt ved dødsfald.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os."

Den 12/8 2010 modtog selskabet de ønskede oplysninger, herunder vielsesattesten med oplysning om, at ægteskabet blev indgået den 10/5 2010, dvs. mindre end 3 måneder før forsikredes død den 31/7 2010.

To arbejdsdage senere, den 16/8 2010, sendte selskabet endnu et brev til forsikredes ægtefælle. Af dette brev fremgår:

"Vi har modtaget dine oplysninger til brug for udbetaling fra din mands pensionsordning i SAMPENSION. Vi mangler dog at modtage samtykke- erklæringen til indhentning og videregivelse af oplysninger.

For god ordens skyld vedlægger vi et nyt bilag, som du kan bruge, hvis du har mistet det, vi tidligere har sendt.

Betingelser for udbetaling af kollektiv ægtefællepension
Der gælder i øvrigt disse betingelser for at være berettiget til udbetaling af kollektiv ægtefællepension:

- Ægteskabet er indgået før forsikredes fyldte 67. år
- Ægteskabet har varet i mindst 3 måneder, medmindre døden skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom
- Ægteskabet ikke er opløst ved skilsmisse

Det fremgår af vielsesattesten, at I blev gift den 10. maj 2010. Ægteskabet er således indgået mindre end 3 måneder før din mands død.

Når vi modtager samtykkeerklæringen, skriver vi til sundhedsstyrelsen for at få bagsiden af dødsattesten. På dødsattestens bagside fremgår det, om dødsfaldet skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom.

Hvis betingelserne for udbetaling af kollektiv ægtefællepension ikke er opfyldt, vil der ikke ske udbetaling af ægtefællepension."

Efterfølgende modtog selskabet samtykkeerklæringen og siden dødsattesten fra Sundhedsstyrelsen. Ifølge dødsattesten var den umiddelbare dødsårsag "Compressio cerebri" som var en følge af "Neopl mal cerebri uden specifikation", dvs. forsikrede døde som følge af en ondartet svulst i hjernen.

På baggrund af de modtagne oplysninger konstaterede selskabet således, at betingelserne for udbetaling af ægtefællepension ikke var opfyldte, idet dødsfaldet hverken skyldtes en akut infektionssygdom eller et ulykkestilfælde.

Boets repræsentant, der er far til afdøde forsikredes ægtefælle, sendte herefter et brev til selskabet. Af dette brev, der er dateret 27/8 2010, fremgår:

"Jeg skriver til jer på vegne af min datter … (jf. vedl. fuldmagt). Hun er 29 år gammel og d. 31. juli 2010 døde hendes mand [forsikrede] - af cancer i hjernen, kun 34 år gammel!

Allerede en uge senere modtog [forsikredes ægtefælle] et brev fra SamPension (dateret ***6/8-10***). Midt i sorgen skulle det vise sig at være et meget glædeligt brev.

'Vi skriver til dig for at oplyse, hvad der bliver udbetalt fra din mands pensionsordning i SAMPENSION...Du vil få en månedlig pension fra d. 1. august 2010, som vil blive udbetalt så længe du lever.'
(Af seneste pensionsoversigt fremgår, at det drejer sig om kr. 3287 pr. mdr.)
Forskellige skemaer er vedlagt - de udfyldes som ønsket og returneres. I brevet gøres opmærksom på et enkelt forbehold, nemlig at evt. ukorrekte helbredsoplysninger ved pension-(ordningens etablering kan medføre en reduktion i pensionens størrelse. (Se i øvrigt kopi af brevet) - Men som sagt: Et glædeligt brev!

Den ***16./8.-10*** modtager [forsikredes ægtefælle] endnu et brev fra jer. Brevets overskrift er den samme som det af 6. august:
'Udbetaling fra [forsikredes] pensionsordning'

Herefter meddeler I, at I ikke har modtaget en samtykkeerklæring - en af de blanketter, der var med i det forrige brev, men som åbenbart ikke var blevet sendt med retur.
Nu følger ***3. afsnit*** i det andet brev efter [forsikredes] død, og det angiver
'Betingelser for udbetaling af kollektiv ægtefællepension.
Der gælder i øvrigt ....for at være berettiget ... udbetaling af ægtefællepension:

- …
- Ægteskabet har varet i mindst 3 måneder, med mindre ...ulykke...akut infektion.
- …

Det fremgår …… blev gift .. 10. maj 2010

Med [klagers] diagnose kan ulykke og akut infektion udelukkes, hvilket iflg. det sidste afsnit i brevet betyder, at ***'...betingelserne for udbetaling af ... ægtefællepension ikke er opfyldt, (og der vil) ikke ske udbetaling af ægtefællepension'***

Dette skulle læses mere end én gang .. .
ja, men stod der ikke i det første brev, at jeg ville modtage en livsvarig pension? Spurgte [forsikredes ægtefælle] sig selv og os andre om
- det var klokkeklart; det eneste forbehold, var i forbindelse med oplysninger om helbredsforhold:
og heller ikke de fremsendte blanketter, der skulle udfyldes, indeholdt den fjerneste antydning af, at ægteskabets varighed havde betydning for retten til ægtefællepension.

Efter denne op- og nedtur sidder [forsikredes ægtefælle] tilbage med fornemmelsen af på én eller anden måde at være blevet snydt. Først meddeles uden forbehold: Du skal have... Dernæst: du skal stadig have - og så: nej det skal du alligevel ikke!

Det er da et eksempel på en usædvanlig dårlig kommunikation, som slet ikke burde finde sted med SamPension som afsender.
Som i alle andre kommunikationsforhold, skal man medtænke budskabets modtager, når man henvender sig. I denne sammenhæng er modtageren en efterladt ægtefælle, én på mange måder skrøbelig modtager - men dette kan jo ikke være en uvant situation for SamPension.
Det stiller imidlertid meget store krav til en velfungerende kommunikation, og det er SamPensions ansvar, at det sker på en etisk forsvarlig måde.
Det er ikke sket i dette tilfælde, når oplevelsen af, at være blevet snydt er den, man sidder tilbage med.

[Forsikredes ægtefælles] oplevelse af at være blevet snydt for noget, hun utvetydigt blev stillet i udsigt den ene dag og kun 10 dage senere blev frataget, forstærkes selvfølgelig af, at [forsikrede] blot skulle have levet 11 dage længere, for at pensionen havde været en realitet.

Forud var gået mange måneders sygdom, operationer, kemo-behandlinger, håb og nedture og sidst en stadig større og større svækkelse af [forsikrede]. Pensionen oplevedes som en hjælp til at skulle spekulere mindre på økonomi i den trøstesløse situation [forsikredes ægtefælle] befinder sig i - kun 29 år gammel.

Det er ikke SamPensions ansvar, at hun befinder sig i denne vanskelige situation, men at hun midt i denne samtidig føler sig snydt, af dem, der skulle give en smule tryghed, er SamPensions, som følge af den yderst ringe kommunikation.

Jeg kan ikke forestille mig, at det er særligt ofte, at SamPension oplever at skulle afslå anmodning om udbetaling af ægtefællepension pga. at ægteskabet har været kortere end 3 mdr., så i denne ekstraordinære situation og på baggrund af ovenstående - ikke mindst kommunikationens karakter - beder jeg Dem endnu engang overveje at udbetale ægtefællepensionen og da pr. kulance."

Ved brev af 10/9 2010 til boets repræsentant fastholdt selskabet sin afgørelse.

Den 11/10 2010 har boet indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
At Sampension omgør beslutningen om ikke at udbetale pensionen, idet jeg finder den mildt sagt ringe kommunikation ansvarspådragende."

Selskabet har ved brev af 5/11 2010 til nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet bl.a. anført:

"[Klageren] skriver i sin klage til ankenævnet, at han finder, at SAMPENSIONS kommunikation er ansvarspådragende. [Klageren] mener derfor, at SAMPENSION skal udbetale ægtefællepension.

Sammenfattende gør vi følgende gældende:

- SAMPENSION har ikke handlet ansvarspådragende. SAMPENSION har ikke ved fremsendelse af brevet af 6. august 2010 forvoldt skade. Ægtefællen er ikke grundet brevets indhold eller dets fremkomst stillet ringere end, hvis brevet ikke var afsendt eller afsendt med en anden udformning. I øvrigt er ægtefællen ikke påført et økonomisk tab.

- Betingelserne for udbetaling af kollektiv ægtefællepension er notorisk ikke opfyldte.

- Baggrunden for den kollektive ægtefællepension er at sikre forsørgelse af en efterladt ægtefælle. Kravet til ægteskabets varighed er bl.a. indført for at undgå, at et ægteskab alene indgås med henblik på at opnå udbetaling af en ægtefællepension.

- Vi medgiver, at vores brev af 6. august 2010 er formuleret upræcist i forhold til de gældende betingelser.

- Vi reagerer, så snart vi konstaterer, at ægteskabet har varet under tre måneder. Vi skriver således til ægtefællen to arbejdsdage efter, at vi har fået oplysningen.

- Dermed har ægtefællen i samlet 10 dage kunne have haft en forventning om en ægtefællepension. Hun kan således ikke have nået at indrette sig efter pensionen, hvilket ifølge ankens indhold (og den tidligere klage til selskabet) heller ikke er grundlaget for henvendelsen til ankenævnet.

Det vil på baggrund af aftalelovens § 39, stk. 2 og almindelige aftaleretlige grundsætninger være urimeligt i den givne situation at pålægge selskabet en livsvarig udbetaling til en kvinde på 29 år. Omstændighederne i den konkrete sag bør derfor ikke medføre, at ægtefællen opnår en bedre retsstilling, når hun ikke opfylder betingelserne for udbetaling.

Klagen bør således ikke tages til følge.

Af "Regulativ for udbetalinger" fremgår bl.a.:

"**2. Særlige bestemmelser om kollektiv ægtefælle- og børnepension**
Berettiget til ægtefælle- og børnepension er nedennævnte personer. Findes ingen berettiget, udbetales ingen pension.

Berettiget til ægtefællepension er den ægtefælle, forsikrede efterlader sig på dødstidspunktet, når:

A. Ægteskabet er indgået før forsikredes fyldte 67. år.

B. Ægteskabet har varet i mindst 3 måneder, medmindre døden skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom.

C. Ægteskabet ikke er opløst ved skilsmisse."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af det ovenfor gengivne "Regulativ for udbetalinger", at retten til ægtefællepension bl.a. er betinget af, at ægteskabet har varet i mindst 3 måneder, medmindre døden skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom.

Efter det oplyste finder nævnet at måtte lægge til grund, at betingelserne for udbetaling af ægtefællepension ikke er opfyldt.

Spørgsmålet er herefter, om selskabet ved sit brev af 6/8 2010 har pådraget sig en dækningsforpligtelse over for forsikringstagers ægtefælle.

I brevet af 6/8 2010 anmodede selskabet om at få tilsendt kopi af vielsesattesten. Henset til, at selskabet efter modtagelsen af vielsesattesten reagerede prompte, og at forsikredes ægtefælle efter det oplyste på ingen måder havde nået at disponere ud fra oplysningerne i brevet af 6/8 2010, finder nævnet, at selskabets brev af 6/8 2010 ikke udgør et bindende dækningstilsagn.

Det, som boets repræsentant i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen